

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2017 - 2021

Yorkshirerrierin rotukohtainen jalostuksen tavoiteohjelma.
Hyväksytty Yorkshirerrieri ry:n syyskokouksessa 24.11.2019

Sisällys

1. YHTEENVETO	3
2. RODUN TAUSTA	3
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	5
4. RODUN NYKYTILANNE	6
4.1 Populaation rakenne ja jalostuspohja	6
4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos	7
4.1.2 Jalostuspohja	8
4.1.3 Populaatio muissa maissa	12
4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta	13
4.2 Luonne ja käyttööminaisuudet	14
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun tarkoituksesta	14
4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	14
4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet	14
4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen	14
4.2.5 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta	14
4.3 Terveys ja lisääntyminen	15
4.3.1 Pevisa-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet	15
4.3.2 Muut todetut merkittävät sairaudet	15
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	17
4.3.4 Lisääntyminen	18
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	19
4.4. Ulkomuoto	19
4.4.1 Rotumääritelmä	19
4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset	21
4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus	22
4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista	22
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	22
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	25
6.1 Jalostuksen tavoitteet	25
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	26
6.3 Rotuyhdistyksen toimenpiteet	27
6.4 Uhat ja mahdollisuudet	27
6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	30
7. LÄHTEET	30
8. LIITTEET	31
LIITE 1	31

1. YHTEENVETO

Yorkshireterrieri on varsin terve ja pitkäikäinen koirarotu. Rotumääritelmä on selkeä, pyrkimyksenä jalostaa pieni, terverakenteinen, itsetietoinen ja älykäs koira.

Rodussa esiintyvät terveysongelmat ovat pysyneet enemmän yksilöongelmina kuin koko rodun elinkelpoisuutta uhkaavina laajasti perimässä levinneinä sairauksina. Jalostuksessa tulee pyrkiä mahdollisimman terveisiin ja pitkäikäisiin koiriin. Yorkshireterrierin tärkein tehtävä on olla seurakoira ja kumppani ihmiselle.

Suomalaisten yorkshireterrierien yleisestä laadusta on erittäin vaikea tehdä johtopäätöksiä, koska näyttelyissä käy vain noin 20% Suomessa syntyneistä rekisteröidyistä koirista. Vaikka näyttelyissä käyvien koirien määrä onkin noussut viime vuosien aikana, on määrä kuitenkin niin pieni, ettei se kuvaa rodun todellista tilaa.

Hyvän kysynnän vuoksi kasvattajat eivät ole riippuvaisia yhdistyksen pentuvälityksestä, ja näin ollen jalostuksen tavoiteohjelmallakin on vain rajallinen vaikutus koko rodun piirissä tapahtuvaan jalostustoimintaan.

Rodun kannalta suurin ongelma on, etteivät kasvattajat noudata yhdistyksen suosituksia jalostusyhdistelmässään. Tässä tilanteessa jalostuksen pitkäjänteinen ohjaaminen on haasteellista. Yhdistyksen tehtäväksi onkin jäänyt tulosten kirjaaminen ja tilanteen tarkkailu jälkikäteen. Tällä hetkellä yhdistys kokee tärkeimmäksi tehtäväkseen luotettavien terveystietojen keräämisen sekä tiedotus- ja valistustyön, minkä kautta yhdistys voi vaikuttaa jalostuksen ohjaukseen tulevaisuudessa.

2. RODUN TAUSTA

Yorkshireterrieri kehitettiin 1800-luvun lopulla Englannissa suunnitelmallisena jalostustyönä. Se syntyi englantilaisten ja skotlantilaisten terrierien risteytyksenä.

Rodun esi-isät

Ensimmäinen yorkshireterrierin oletetuista esi-isistä oli watersidenterrieri, joka oli pieni, pitkäkö ja väriltään joskus siniharmaa. Se oli kuningas Wilhelm IV aikaan (1765-1835) yleinen Yorkshiresä. Se oli rohkea rottien ja pikkuriistan metsästäjä. Watersidenterrierin geeneistä löytyivät silkkinen karva, pieni koko ja "blue and tan" -värikuvio.

Yorkshireterrierin kannalta kaikkein kiinnostavin skotlantilainen terrieri on varhainen skyenterrieri. Se oli hopeanharmaa tai kellertävänruskea ja painoi 4,5 kilosta noin 7 kiloon. Skyeneistä kehitettiin kaikkiaan kolme rotua: varsinainen skyenterrieri, jolla on pitkä, kova ja litteä karva sekä alusvilla, sekä silkkiturkkiset paisleyn- ja clydesdalenterrierit, jotka molemmat valitettavasti katosivat.

Edellä mainittujen koirien lisäksi yorkshireterrieri sai rakennusaineita Manchesterin alueen terriereistä, joiden joukossa oli myös skotlantilaisia terrierejä. Tämän alueen käyttöterrierejä kuvattiin jo vuonna 1771 seuraavasti: pörrökarvaisia, "black and tan" -terrierejä, jotka ovat pieniä ja vääräsäärisiä, joskus myös valkoisia ja punaisia. Yorkshireterrierillä ei ole kuitenkaan yhteyttä nykyiseen manchesterinterrieriin muuten kuin tämän muinaisten esi-isien kautta.

Kaikki edellä mainitut koirat ilmeisesti kantoivat geeneissään "black and tan" -värikuviota. Niillä oli myös geeni, joka vaalensi ja vaihtoi mustan värin siniseksi. Joidenkin linjojen koirilla oli myös kyky puhdistaa ja vaihtaa musta väri aikuistumisen myötä kullaväriksi taniksi. Osa kantoi geeniä, joka aikaansai kiiltävän, silkkinen karvan.

Määrätietoiset kasvattajat

Yorkshireterrierin nykymuotoon kehittämiseksi tarvittiin innostuneita kasvattajia, jotka nopeasti kehittyneen näyttelytoiminnan ansiosta rupesivat panemaan pääpainon tietyille halutuille rotuominaisuuksille. Näiden kasvattajien ponnistelujen ansiosta rotu vähitellen yhtenäistyi ja tuli tunnetuksi.

On sanottu, että yorkshireterrieri hautasi watersiden-, paisleyn-, ja clydesdalenterrierin geenit upean turkkinsa alle. Yorkshireterrierin ainutlaatuinen silkkinen karvapeite on se ominaisuus, joka erottaa sen kaikista muista terriereistä ja tekee siitä juuri yorkshireterrierin.

Englannin Kennelklubi hyväksyi yorkshireterrierin vihdoinkin omaksi rodukseen vuonna 1886. Siitosrekisterissä se oli jo aiemmin.

Rodun merkittävimpänä kantauroksena pidetään Huddersfield Ben -nimistä koiraa, joka eli 1865-71. Se oli itse

melko voimakkaan linjasiitoksen tulos ja jätti jälkeläisissään tyyppin, joka periytyi edelleen ja vaikutti näin oleellisesti rodun kehittymiseen. Ben oli aikansa voitokkaimpia näyttelykoiria.

Rotumääritelmä

On epäselvää, milloin ensimmäinen virallinen rotumääritelmä julkaistiin. Eri lähteissä esiintyvät ainakin vuodet 1881, 1890 ja 1898. Kun oma rotumääritelmä lopulta saatiin julkaistuksi, kuului siihen kirjoitetun rotumääritelmän lisäksi pistetaulukko, jossa pelkän karvan ja värin painoarvo oli alussa 75%.

Kun rotumääritelmää tulkitaan, on otettava huomioon rodun alkuperä ja sen edesmenneet käyttötarkoitukset. Rotumääritelmän tärkeimpänä tehtävänä on toimia haluttujen ominaisuuksien vartijana.

Yorkshireterrierit Suomessa

Ensimmäiset yorkshireterrierit, uros Dervish ja narttu Dinah, tuotiin Suomeen Englannista vuonna 1930, mutta sittemmin niihin perustunut kanta hävisi. Kasvatustyö alkoi uudelleen 1960-luvun alussa, ja nykyisin rotu on jo saavuttanut vakiintuneen aseman. Viime vuosina rodun rekisteröinnit ovat olleet sadan molemmin puolin.

Vuosien saatossa koiria on tuotu pääasiassa rodun kotimaasta sekä Ruotsista ja Ranskasta. Aivan viime vuosina koiria on tuotu erityisen runsaasti Itä-Euroopasta, mm. Venäjältä, Puolasta ja Unkarista.

On kuitenkin todettava, että huolimatta yorkshireterrierin valtavasta suosioista maailmalla, niin Euroopassa, Amerikassa kuin Aasiassakin, tämä kaunis ja ainutlaatuinen rotu ei ole vielä toistaiseksi varauksettomasti valloittanut suuren yleisön sydämiä täällä meillä.

Suomessa yorkshireterrierit kuuluvat nykyään FCI:n luokituksen mukaisesti 3-ryhmään eli terriereihin. Rodun kotimaassa Englannissa ja mm. Yhdysvalloissa ne kuuluvat edelleen kääpiökoiriin.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

14.4.1976 perustettiin Yorkshireterrieri-alajaosto silloisen Seura- ja Kääpiökoirayhdistyksen alaisuuteen. Alajaoston ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Marjatta Heinonen. Yhdistys julkaisi alkuvuosinaan näyttelyarvosteluja ja palstaa Seurakoirat-lehdessä.

Yorkshireterrieri-lehteä alettiin julkaista säännöllisesti 1980-luvun puolivälissä, 2-3 numeroa vuodessa, nykyisin 4 numeroa vuodessa.

Yorkshireterrieri-yhdistys (silloinen Suomen Kääpiökoirayhdistyksen alajaosto) rekisteröityi 19.6.1991. Sen viralliseksi nimeksi tuli Yorkshireterrieri r.y. Yhdistyksen puheenjohtajana toimi tuolloin Leena Kaplas. Rekisteröidyttyään Yorkshireterrieri r.y. liittyi Suomen Kennelliiton ja Helsingin Seudun Kennelpiirin jäseneksi. Yorkshireterrieri r.y. on Suomen Kääpiökoirayhdistyksen jäsenyhdistys.

Yhdistyksen jäsenmäärä on kasvanut 2000-luvulla hyvin tasaisesti huolimatta rekisteröinneissä tapahtuneissa määräämuutoksista.

Taulukko 1

VUOSI	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
JÄSENIÄ	284	288	317	308	329	359	370	381	368	355	310	300

Yhdistyksen jalostustoimikunta toimii hallituksen alaisuudessa ja siihen kuuluvat puheenjohtaja ja tarvittava määrä jäseniä. Jalostustoimikunnan valitsee yhdistyksen hallitus hallituksen määrittelemäksi ajaksi kerrallaan, jalostustoimikunnan jäsenet ovat yhdistyksen jäseniä.

Jalostustoimikunnan jäseneltä edellytetään, että hän:

- omaa hyvän rotutuntemuksen
- tuntee laajalti Suomen yorkshireterrierikannan
- omaa laajat tiedot perinnöllisyydestä
- on omassa jalostustoiminnassaan johdonmukainen

Jalostustoimikunnan tehtäviin kuuluu seurata kannassa ja sen terveystilanteessa tapahtuvia muutoksia ja informoida näistä kasvattajia. Jalostustoimikunta pitää myös yhteyttä muiden maiden jalostusorganisaatioiden kanssa ja jakaa ja kerää tietoja eri puolilla maailmaa tehdyistä tutkimuksista. Jalostustoimikunta kerää tilastotietoa ja laatii ja kerää terveys- ja luonnekyselyitä kasvattajilta ja yksittäisiltä koiranomistajilta, joiden avulla jalostustoimikunta ohjaa jalostusta yleisellä tasolla.

Pentuvälitykseen pääsyn ehtona on, että kasvattajalla on kennelnimi, hän on yhdistyksen jäsen ja on kasvattanut

-kaikki	40	36	43	44	41	36	25	24	17	13	18
-kotimaiset	10	9	11	15	12	10	6	4	4	3	5
-tuonnit	24	21	28	23	23	25	14	14	10	8	9
-ulkomaiset	6	6	4	6	6	1	5	6	3	2	4
-keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4v 3kk	4v11kk	4v 5kk	3v 6kk	3v 6kk	3v 6kk	3v 3kk	4v	5v 7kk	5v 6kk	5v 7kk
Jalostukseen käytetyt erinärtut											
-kaikki	76	71	78	79	83	70	54	66	49	47	50
-kotimaiset	48	38	36	41	46	36	28	43	27	32	33
-tuonnit	28	33	42	38	37	34	26	23	22	15	17
-ulkomaiset											
-keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3v 9kk	4v11kk	3v11kk	3v 7kk	3v 5kk	3v 5kk	3v 3kk	3v4kk	3v2kk	4v	3v 9kk
Isoisät	90	87	94	85	81	73	52	53	44	43	42
Isoäidit	104	96	113	106	101	91	74	75	59	53	50
Sukusiitosprosentti	0,94%	0,81%	0,86%	0,86%	1,03%	1,02%	1,62%	1,50%	2,02%	3,01%	6,55%

”Sukusiitoksessa uros ja narttu ovat toisilleen läheisempää sukua kuin serkukset. Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, resessiiviset alleelit pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä.

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär -parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %.

Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämismuotoja eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitetykin eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleelijohdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleeleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa, ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdus- ja allergia-alttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä.

Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu tismalleen saman taustainfon perusteella. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %.” (<http://>

Yorkshirenterriereillä sukusiitosprosentti on laskenut 2000-luvulla voimakkaasti. Vuosien 2005-2015 aikana vuositasolla laskettuna 6,25% arvo on ylittynyt kerran (vuonna 2015). Vuosien 2012-2015 aikana vuositasolla laskettu sukusiitosprosentti on ollut alle 1%.

4.1.2 Jalostuspohja

Koiranetistä saatavat tiedot jalostuspohjasta per sukupolvi -luvut on laskettu nelivuotisjaksoilta. Viimeinen kussakin jaksossa mukana oleva vuosi on se, jonka kohdalla tieto näkyy. Esimerkiksi vuoden 2008 luvut on laskettu vuosien 2005-2008 ajalta.

Jalostuspohja per sukupolvi

Taulukko 3

Per sukupolvi (4 vuotta)	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
- jalostukseen käytetyt eriurokset	101	100	97	88	77	66	52	46	34	31	30
- jalostukseen käytetyt erinartut	200	201	201	193	176	151	142	139	118	100	92
- isät/emät	0,5	0,5	0,48	0,46	0,44	0,44	0,37	0,33	0,29	0,31	0,33
- tehollinen populaatio	201	200	197	184	164	141	120	111	86	77	73
	(32%)	(32%)	(31%)	(31%)	(29%)	(29%)	(27%)	(25%)	(22%)	(22%)	(24%)
- uroksista käytetty jalostukseen	5%	8%	9%	10%	12%	13%	12%	11%	9%	7%	9%
- nartuisista käytetty jalostukseen	13%	17%	20%	24%	27%	30%	31%	33%	30%	30%	30%

”Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Rodun monimuotoisuutta voidaan arvioida myös molekyylogeneettisesti, esimerkiksi immuunijärjestelmää säätelevien DLA-haplotyyppien lukumäärän ja heterotsygotian perusteella.

Tehollinen koko kertoo kuinka monen yksilön geeniversioita tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun perinnöllinen vaihtelu koostuu 50 eri koiran geeniversioista. Mitä pienempi tehollinen koko, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Tehollinen koko arvioidaan aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on seurakoirilla neljä ja käyttökoirilla viisi vuotta. Nyrrkisääntönä on, että tehollinen koko on enimmillään neljä kertaa jalostukseen käytettyjen, eri

sukuisten urosten lukumäärä. Paras tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen. Jos aineisto ei ole sukupuultaan tarpeeksi täydellinen, voidaan käyttää jalostuskoirien lukumääriin perustuvaa laskentaa, joka on käytössä myös Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä Koiranetissä. Tämä antaa kuitenkin tehollisesta koosta suuren yliarvion, koska siinä oletetaan, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät.

Jos sukusiitosasteen kasvunopeuteen perustuva tehollinen koko on alle 50 - 100, rodusta häviää geeniversioita niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta. Silloin on keskityttävä säilyttämään mahdollisimman monen yksilön geenejä käyttämällä niitä kertaalleen jalostukseen. Toisaalta suurimmalla osalla roduistamme on kantoja myös ulkomailla, jolloin voi olla mahdollista tuoda maahamme ”uutta verta”. Monella rodulla ulkomailla ei kuitenkaan ole saatavissa sen erilaisempaa geenimateriaalia kuin kotimaastakaan.” (MMT Katariina Mäki)

Käytetyimmät urokset vuosina 2005-2015

Taulukko 4

	Uros	Syntymäv uosi	Pentueita tilastointia ikana	%- osuus tilas tointiaikan a	Pentueita toisessa polvessa	Pentuja toisessa polvessa	Pentueita yhteensä	Pentuja yhteensä
1	VICTORY- DAY DU DOMAINE DE MONDERL AY	2004	51	7,12 %	33	104	51	168
2	DOLCE AMORE DU GUE DE L'ADOUR	2008	30	4,91 %	9	28	30	116
3	SMILAIN VICTORIUS	1998	33	3,94 %	18	45	33	93
4	GUDYORK FOREVER YOUNG	2006	19	3,22 %	8	20	19	76
5	LAKE BUENA VISTA SAZON	2000	22	2,96 %	36	89	22	70
6	QOCCLÉ'S SOMETHI NG MAGIC	2009	25	2,92 %	6	16	25	69
7	HUNDERW OOD EYE CATCHER	2009	17	2,58 %	4	10	17	61
8	MINI SHOP JACKY CHANG	2006	21	2,54 %	11	40	22	61
9	DURRER'S PREFERRE D STOCK	1998	16	2,29 %	39	116	16	54
10	DE MAJODIA N SUPER TROUPER	2004	19	2,24 %	19	62	19	53
11	I'M ICE- NICE BABY DECORIS	2008	13	1,95 %	3	11	13	46
12	PRINCECH ARMING YOREX	2006	11	1,91 %	6	16	11	45

13	MERIH MEN BARBAP AVO	2007	14	1,74 %	7	34	14	41
14	USA WILD FANTASY	2009	11	1,69 %			11	40
15	CAMPARIS IB MR.MAGI C	2003	13	1,65 %	42	121	13	39
16	GUDYORK LANCELOT T	2007	11	1,57 %	4	22	11	37
17	BAD BLEIKI	2006	10	1,52 %	5	14	10	36
18	INSIDER OF BREGADO ON	2011	8	1,36 %	1	3	9	34
19	GUDYORK BLACKJAC K	2005	8	1,36 %	5	13	8	32
20	BEST REPUTATI ON THE BEST OF YOREX	2006	9	1,31 %	11	38	9	31

Nämä 20 käytetyintä urosta ovat isinä 51% kyseisenä aikana syntyneistä pennuista.

Käytetyimmät nartut vuosina 2005-2015

Taulukko 5

	Narttu	Syntymä vuosi	Pentueit a tilastointi aikana	Pentuja tilastointi aikana	%- osuus tila stointiaik ana	Pentueit a toisessa polvessa	Pentuja toisessa polvessa	Pentueit a yhteensä	Pentuja yhteensä
1	POLKA PARADE YOREX	2006	5	26	1,10 %	0	0	5	26
2	MAGIC MINIDO G VALENCI A BLUE YOREX	2008	5	26	1,10 %			5	26
3	PAW'S MYSTERY AURORA VANILLA	2007	5	21	0,89 %	2	8	5	21
4	STRIPPO KER'S DANCING QUEEN	2006	4	21	0,89 %	3	8	4	21
5	MAGIC MINIDO G VIOLETT A	2005	3	20	0,85 %	4	4	3	20
6	GUDYOR K NAOMI	2007	5	20	0,85 %	4	16	5	20

7	JUSTIFICATION BOHEMIA PLATINA	2009	4	20	0,85 %	3	10	4	20
8	MISTY CLAN MICHELI A MIMOSA	2003	4	19	0,80 %	4	13	5	23
9	TUUHELIN ANNAFIINU	2003	4	19	0,80 %	3	14	4	19
10	MAGIC MINIDOG VIVIANNE	2005	4	18	0,76 %	0	0	4	18
11	EMILLY AMIGOS PERROS	2007	5	18	0,76 %	1	3	5	18
12	DE MAJODIAN MILES AWAY	2009	4	18	0,76 %			4	18
13	JULIA Z KERNIKADY	2006	6	17	0,72 %	20	61	6	17
14	SWEET MAGIC'S EROTIC OBSESSION	2007	4	16	0,68 %	5	14	4	16
15	MAGIC MINIDOG LOVE STORY	2008	3	16	0,68 %	1	4	3	16
16	MAGIC MINIDOG MISSING MAGIC	2008	5	16	0,68 %	2	5	5	16
17	TINA DE JUNIOR'S CAN	2003	3	16	0,68 %	7	24	3	16
18	YOREX JOLIE FLEUR FORTUNE Z KERNIKADY	2008	4	16	0,68 %	1	3	4	16
19	SANDDR A LUNA YORK	2010	4	15	0,64 %			4	15
20	GOLDII TOP TEN	2006	5	15	0,64 %	2	5	5	15

Taulukoiden 3 ja 4 koirilla on verrattain paljon lähisukulaisuutta. Magic Minidog Violetta ja Magic Minidog Vivianne ovat sisaruksia, näillä kahdella ja Tuuhelin Annafiinulla on sama isoisa; Mini Dog Barry, joka oli edellisen vertailujakson (1998-2010) toiseksi käytetyin uros 27 pentueellaan. Tämä uros on emänisänä myös Magic Minidog Love Storylla, jonka isänisänä on Camparis Ib Mr. Magic.

Princecharming Yorex ja Polka Parade Yorex ovat sisaruksia. Prince Charming Yorex, Polka Parade Yorex ja Best Reputation the Best of Yorex ovat puolisisaruksia Dream Lover de Castagnagin kautta. Victory-Day Du Domaine De Monderlay on isänä Merihelmen Barbapaavolle. Merihelmen Barbapaavon äiti on Julia Z Kernikady.

Camparis Ib Mr. Magic on isänä Paw's Mystery Aurora Vanilalle, jonka emänisä on Lake Buena Vista Sazon,

ja nartulla itsellä on pentue I'm Ice-Dice Baby Decorisista.

Magic Minidog Missing Magic on Camparis Ib Mr. Magicin tytär ja Lake Buena Vista Sazonin tyttärentytär.

Edellä esitettyjen tilastotietojen perusteella urosten kohdalla esiintyy jonkin verran liikkakäyttöä. Tilastointiajalta yli sadan jälkeläisen määrä ylittyi kahdella uroksella ja kymmenellä käytetyimmällä uroksella on jokaisella yli 50 jälkeläistä. Tilanne on kuitenkin kehittynyt parempaan päin. Vuosien 1998-2010 aikana yli 5% osuus löytyi 4 urokselta. Nyt vuosien 2005-2015 aikana 5% osuus ylittyi enää yhdeltä urokselta. Jalostustoimikunnan tulee seurata tarkasti tilanteen kehitystä ja pyrkiä vaikuttamaan maltilliseen jalostusurosten käyttöön.

4.1.3 Populaatio muissa maissa

Tänä päivänä yorkshireterrieri on edelleen yksi maailman suosituimmista koiraroduista.

-Englannin kennelklubi: 2011: 3112 rekisteröintiä, 2012: 2319 rekisteröintiä, 2013: 2006 rekisteröintiä ja 2014: 1480 rekisteröintiä. Yorkshireterrieri on ollut vuosia 20 suosituimman rodun joukossa Englannissa, vaikka rodun suosio onkin viime vuosina selkeästi hiipunut. Englannissa tehdyn populaatioanalyysin (https://www.thekennelclub.org.uk/media/686624/yorkshire_terrier.pdf) mukaan vuosien 1980-2014 tehollisen kannan koko oli 40.2.

-Eestin kennelliitto: 2011: 206 rekisteröintiä, 2012: 123 rekisteröintiä, 2013: 200 rekisteröintiä ja 2014: 116 rekisteröintiä. Näistä luvuista tosin puuttuvat myöhemmin ulkomaille rekisteröidyt koirat.

-Ruotsin kennelliitto: 2011: 446 rekisteröintiä, 2012: 450 rekisteröintiä, 2013: 301 rekisteröintiä ja 2014: 312 rekisteröintiä.

FCI:n maailmanlaajuiset luvut vuodelta 2013 yorkshireterrierien osalta: 92 438 rekisteröintiä, rotu oli vuonna 2013 FCI:n roduista kuudenneksi suosituin. Luku saatiin yhdistämällä seuraavien 25 maan rekisteröintiluvut: Argentiina, Australia, Belgia, Kanada, Chile, Tšekki, Tanska, Saksa, Kreikka, Britannia, Ranska, Suomi, Irlanti, Italia, Japani, Norja, Uusi Seelanti, Portugali, Slovakia, Etelä-Afrikka, Espanja, Ruotsi, Taiwan, Alankomaat, Ukraina ja U.S.A.

Rodun suosiosta johtuen koiria on paljon tarjolla ja jalostusmateriaalia voidaan tuoda useista maista. On kuitenkin huomioitava, että useiden ulkomaalaistenkin koirien takana ovat samat englantilaiset kantakoirat kuin meilläkin, joten kanta on mahdollisesti melko kapea.

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Yorkshireterrierien rekisteröintimäärät Suomessa ovat olleet tasaisesti nousussa viimeisen vuosikymmenen aikana, mutta viime vuosina rekisteröintimäärät ovat vakiintuneet noin 250 rekisteröidyn pennun tasolle. Pentumäärä on lähes kaksinkertaistunut vuosikymmenessä. Myös tuontikoirien määrä on kasvanut selkeästi (keskimäärin 30 koiraa vuodessa), mikä laajentaa geenipohjaa. Ulkomailta on saatavissa runsaasti vierassukuisia jalostuskoiria, esimerkiksi Englannista, Saksasta, Ranskasta, Venäjältä ja Baltian maista. Tämä tuontien osuus on selkeästi laajentanut tehollista populaatiota, mutta on kuitenkin otettava huomioon, että aineisto ei välttämättä ole sukupuiltaan täydellinen. Käytetyimmistä uroksista suurin osa onkin ulkomaisia, joilla ei ole juurikaan sukulaisia Suomessa, joten geenipohjan kapeneminen ei tältä osin ole ongelma. Kuitenkin juuri näiden tuontiuurosten matadorkäyttö sen sijaan luo valtavat riskit haitallisten alleelien leviämiseen yorkkipopulaatiomme koska kaikkia sukulaisia terveystietoineen ei tunneta. Jatkuva matadorurosten käyttö vähentää geenipoolin monimuotoisuutta.

Vuosien 2010-2015 aikana tehollinen populaatio on vaihdellut 70-80 välillä ja sukusiitosaste pysynyt noin 1,0%:ssa. Sukusiitosaste ei ole vielä liian korkea rodun jalostusta ajatellen. On kuitenkin otettava huomioon, että Koiranetin sukupolvitieto on aliarvio todellisesta tilanteesta puutteellisten sukupolvitietojen vuoksi. Kuitenkin sukusiitosasteen pysyminen alhaisena on oleellista.

Urosten keskimääräinen jalostuskäytön ikä on noussut noin puolella vuodella ollen nyt 3,9 vuotta. Nartuilla jalostuskäytön ikä on kohonnut 3,5:sta 3,6:een vuodessa vuosien 2010-2015 aikana.

Isä/emä-suhdetta olisi saatava nousemaan, tällä hetkellä se vaihtelee 0,49-0,53 välillä. Pienimmillään suhde on ollut vuonna 2006 jolloin suhde oli vain 0,28. Isä-emä-suhteen ideaaliluku on 1, jolloin jalostukseen käytetään yhtä paljon uroksia ja narttuja ja tällöin perinnöllinen vaihtelu säilyy tehokkaammin. Pieni isä-emä-suhteen luku kertoo liiasta matadorurosten käytöstä.

Jalostukseen käytettyjen urosten osuus on keskimäärin 9%, mikä on liian pieni määrä. Vuosittainen vaihtelu on suurta, vuosina 2009 ja 2007 jalostukseen käytettyjen urosten osuus oli 15% kun vuosina 2006 4%, 2012 5% ja vuonna 2015 vain 1%. Narttujen osuus vertailujaksolla vaihteli vuosittain 7% ja 39% välillä. Samoja yhdistelmiäkin on toistettu.

Uroksen kokonaisjälkeläismäärä ei saisi olla yli 5 % suhteessa neljän vuoden rekisteröinteihin. Tämä ylittyy nelivuotijaksolla usealla uroksella, joten on selkeämpää käyttää jälkeläismäärän rajoittamiseen suurinta suosittelavaa jälkeläismäärää, joka tämänkokoisessa populaatiossa on noin 50 pentua.

Jalostusvalintoja tehdessä on muistettava, että yksittäisen koiran korkea sukusiitosaste on pienempi paha verrattuna jatkuvaan urosten matadorkäyttöön rotumme tulevaisuuden kannalta.

4.2 Luonne ja käyttööminaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun tarkoituksesta

Rotumääritelmä kuvaa yorkshireterrierin luonnetta sanoilla ”valpas”, ”älykäs”, ”vilkas” ja ”tasapainoinen” kääpiöterrieri.

4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Yorkshireterrieri on iso koira pienessä koossa. Se on luonteeltaan erittäin vilkas, terhakka, suorastaan uhkarohkea. Yorkshireterrieri ei osoita pelkuruutta. Se katsoo olevansa tasavertainen muiden koirien kanssa koostaan huolimatta. Yorkshireterrieri vaatii normaalin tapakasvatuksen. Rodun nykytilanne luonteen osalta vaikuttaa kasvattajien mukaan olevan rotumääritelmän mukainen, vaikkakaan luotettavaa tutkittua tietoa ei ole saatavilla Suomesta eikä ulkomailta. Kuitenkin arkojakin yksilöitä rodussa on, näiden käyttämistä jalostukseen ei suositella.

4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet

Käyttötarkoitukseltaan yorkshireterrieri on seurakoira. Yorkshireterriereitä ei ole MH-luonnekuvattu ainuttakaan ja luonnetestattuja koiria on ainoastaan kaksi kappaletta, joten otanta on hyvin minimaalinen ja näin ollen varmaa tutkittua tietoa luonteesta ei ole. Nämä kaksi luonnetestattua yorkshireterrieriä suoriutuivat kuitenkin testistä hyvin. Seurakoirille tärkeimmät asiat eli hermorakenne, luoksepäästävyys, rodunomainen temperamentti, toimintakyky ja laukausten kesto olivat molemmilla testatuilla koirilla asiallista. Yorkshireterriereiltä olisi tärkeää saada enemmänkin testituloksia, joten tavoitteena on tulevaisuudessa järjestää luonnetestejä rotuyhdistyksen toimesta.

4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen

Talvella 2013-2014 yhdistyksen tekemässä terveystieteessä yorkshireterrierin luonteesta saadut omistajien arviot olivat pääsääntöisesti rotumääritelmän mukaisia. 68% koirien omistajista ilmoitti koiransa luonteen olevan erittäin hyvä, 25% hyvä ja 5% ok. Ainoastaan 1% ilmoitti koiransa luonteen olevan huono. Yleisimmiksi luonteenpiirteiksi yorkshireterriereillä vastauksien perusteella nousivat temperamenttinen, iloinen, rohkea, seurallinen ja haukkuherkkä.

Kasvattajakyselyä ei ole rodun parissa vuosiin tehty, mutta viimeisimmän terveystieteiden tietojen perusteella nartuilla juoksujen alkamisikä vaihteli puolivuotiaasta kaksivuotiaaseen. Suurimmalla osalla nartuista juoksut kuitenkin alkoivat noin 9-16 kuukauden iässä. Vastauksien perusteena olevilla nartuilla juoksut ovat keskimäärin 6-9 kuukauden välein. Pisin juoksujen väli nartulla oli 13 kuukautta.

Terveystieteiden tulosten perusteella suurin osa yorkshireterriereistä pitää muista koirista sekä lapsista. Suurin osa koirista ei myöskään kärsi matkapahoinvoinnista eikä kovista äänistä (ampuminen, ukkonen, ilotulitus).

4.2.5 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta

Yorkshireterrierin luonne on tärkeä osa rodun yleisvaikutelmaa ja sitä tulisi vaalia siten, että terrierimäisyys säilyy. Perinnöllisesti arat tai aggressiiviset yksilöt pitää poistaa jalostuksesta. Myös sisäsiisteyteen tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota myös jalostuksessa. Pennunostajia tulisi opastaa riittävän hyvin koiran oikeasta kasvatuksesta.

4.3 Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 Pevisa-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet

Yorkshireterrieri ei kuulu PEVISA-ohjelmaan. [Pyritään käynnistämään PEVISA-ohjelma yorkshireterriereille vuonna 2021](#)

4.3.2 Muut todetut merkittävät sairaudet

Yorkshireterriereillä on todettu joitakin merkittäviä sairauksia, kuten mm. maksashuntti, patellaluksaatio, Legg-Perthes, trakeakollapsia ja pcd-PRA. viimeksi mainittuun on kehitetty geenitesti, jonka avulla löydetään pcd-PRA geenivirheen kantajat sekä sairaut yksilöt ja näin ollen voidaan ehkäistä sairauden leviämistä populaatiossamme.

PRA:

”Progressive Retinal Atrophy, PRA, eli etenevä verkkokalvon surkastuma tuhoaa silmän valoa aistivia soluja. Kyseessä on ryhmä sairauksia, jotka ovat eri geenien aiheuttamia. PRA:ta on montaa tyyppiä, eri rotujen PRA:t ovat erilaisia ja jopa samassa rodussa voi olla useita eri muotoja. PRA on löydetty yli 100 rodulla ja näistä ainakin 22:lla mutaatio on voitu paikallistaa. Se voi esiintyä millä tahansa rodulla. Yorkshireterriereille suositellaan sairauden osalta geenitestausta. Yleisin periytymismekanismi on autosomaalinen resessiivinen. Kliinisten oireiden ilmenemisikä ja eteneminen vaihtelevat liittyen PRA-muodon syntymekanismiin. Hyvin nuorella koiralla esiintyvä PRA:n muoto liittyy vääränlaiseen näköhermosolujen kehitykseen. Myöhemmällä

iällä alkavassa PRA:ssa sen sijaan näköhermosolut kehittyvät normaalisti, mutta alkavat rappeutua. Useimmissa PRA:n muodoissa koira muuttuu ensin hämärässä epävarmaksi ja pelokkaaksi. Tämä johtuu hämäränäössä tärkeiden verkkokalvon saivasolujen surkastumisesta. Myöhemmin koira sokeutuu kokonaan verkkokalvon tappisolujen surkastuessa. Silmäterä on laaja ja silmänpohjan lisääntynyt heijaste näkyy erityisen selvästi valon kohdistuessa laajentuneeseen mustuaiseen. PRA:han ei ole hoitoa, mutta tutussa ympäristössä sokeakin koira voi pärjätä erittäin hyvin.” (www.kennelliitto.fi)

Maksashuntti (portocavaali shuntti):

Syynnäinen maksan verenkiertohäiriö, jossa sikiöaikainen maksan verisuonitus ei sulkeudu normaalisti syntymän jälkeen. Tällöin osa verestä ohittaa maksan shuntin kautta, maksa toimii vajaalla teholla ja toksiinit pääsevät kertymään elimistöön.

Legg-Perthes:

Taudin syy on tuntematon, mutta muutokset johtuvat reisiluun pään verenkierron häiriöstä, joka johtaa luun kuolioitumiseen. Legg-Perthesin tauti on perinnöllinen ja sen on epäilty periytyvän autosomaalisesti väistyvästi yorkshirenterriereillä.

Trakeakollapsi:

Yorkshirenterriereillä on rakenteellinen alttius trakeakollapsiin.

Sairautta todetaan muillakin kääpiökoirilla, tyypillisimmin vanhemmilla koirilla. Henkitorven rustorenkaiden heikentyminen johtaa avaran vahvaseinäisen putken asteittain etenevään litistymiseen. Heikentynyt seinämä antaa hengittäessä tapahtuvan painemuutoksen myötä periksi ja aiheuttaa ärsytystä. Ärsytys aiheuttaa yskimisrefleksiä, joka lisää painemuutoksia. Syntyy kierre jossa oire pahentaa syytä joka taas pahentaa oiretta.

Oireet vaihtelevat lievistä ajoittaisesta törähtelevästä yskästä vakavaan jatkuvaan yskään ja hengitysvaikeuteen.

Polvilumpion sijoiltaanmeno (patellaluksaatio):

Sairaus, jossa koiran toinen tai molemmat polvilumput luksoituvat eli menevät sijoiltaan. Yorkshirenterriereillä on rakenteellinen alttius patellaluksaatioon.

Yorkshirenterrierien patellatutkimustilasto

Taulukko 6

Vuosi	Syntyneitä	Patellaluksaatioaste				Yhteensä	
		0	1	2	3		
2000	109	0	0	1	0	0	1
2001	79	0	0	1	0	0	1
2002	98	1	0	0	0	0	1
2003	119	0	1	0	0	0	1
2004	168	1	0	0	0	0	1
2005	152	3	1	0	0	1	5
2006	197	3	2	1	0	0	6
2007	195	1	3	0	0	0	4
2008	231	3	2	0	1	0	6
2009	253	3	1	2	0	0	6
2010	193	8	4	2	0	0	14
2011	319	8	13	3	2	0	26
2012	274	10	3	5	1	0	19
2013	299	23	8	3	1	0	35
2014	262	30	22	9	2	1	67
2015	295	42	19	11	5	0	77
Yhteensä	3243	136	79	38	12	2	270 Lomakkeen alareuna
	Tutkituista	50,4%	29,4%	14,1%	4,5%	0,7% Lomakkeen alareuna	

Polvitutkimuksia on tehty Suomessa populaatioon nähden vähän. Tutkittuja yksilöitä on 2000 - 2015 väliseltä ajalta on vain 270 (8,3% ajanjaksolla syntyneistä yksilöistä). Näistä 0-1 tuloksia 79,6% ja 2-4 tuloksia 19,3%. Tilastotietojen vähyyden vuoksi ei voida tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä patellaluksaation yleisyydestä.

Muita ongelmia:

Hammaskiven muodostuminen on yorkshirenterriereillä tyypillinen vaiva ja hammaspuutoksia esiintyy jonkin verran. Lisäksi tavataan kivesvikaa.

Terveyskysely:

Yhdistys on talvella 2013-2014 tehnyt jäsenistölle kyselytutkimuksen rodun terveystilanteesta (tulokset liitteenä 1). Vastauksia saatiin 147 yorkshirenterrieristä. Vastauksissa hammaskiveä esiintyi n.54% koirista.

Hammaspuutoksia ja purentavirheitä esiintyi myös. Maitohampaita oli jouduttu poistamaan peräti 70% pennuista, suurin osa näistä oli kulmahampaita. Jonkin asteisista patellaluksaatio-ongelmista kärsi vastausten mukaan 18% koirista. Legg-Perthes -tapauksia oli kolme kappaletta.

Raskauksien ja synnytysten osalta tutkimuksessa ei ilmennyt mitään poikkeuksellisen hyvää tai huonoa.

Kivesvikoja esiintyy, mutta vastauksista päätellen kohtuullisesti.

Vastauksien perusteena olevien jo kuolleiden koirien kuolin ikä oli 6kk-17 vuotta, keskimääräinen kuolin ikä oli noin 9 vuotta. Hiukan alle puolet jo kuolleista koirista elivät kuitenkin kymmenen vuotiaiksi ja osa reippaasti ylikin. Kuolinsyiksi kerrottiin erilaisia sairauksia ja onnettomuuksia, sekä vanhuuteen liittyviä syitä.

Yleisesti ottaen yorkshirenterriereistä on saatavilla edelleen melko vähän terveystietoa, minkä perusteella voitaisiin rodun nykyisestä terveydentilasta tehdä luotettavia tilastollisia arvioita. Sairauksien osalta yhdistys pyrkii kartoittamaan tilannetta tarkemmin, etenkin patellaluksaation osalta, jotta saataisiin selville sairauksien todellinen laita populaatiossa. Mikäli tilanne kartoituksen jälkeen niin vaatii, ryhtyy yhdistys tarvittaviin toimenpiteisiin.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Koiranetin tietojen mukaan yleisimmät kuolinsyyt ovat tapaturmat ja erilaiset sairaudet (yleisimpinä erilaiset maksan, munuaisten ja suoliston sairaudet ja kasvaimet). Lisäksi vanhuuden mukanaan tuomat sairaudet ovat suhteellisen suuri kuolinsyy.

Kuolinsyytilasto vuosilta 2005-2015

Taulukko 7

Kuolinsyy	Koiran keskim. kuolin ikä	kpl
Hengitystiesairaus	3 vuotta 4 kuukautta	1
Hermostollinen sairaus	4 vuotta 2 kuukautta	2
Immunologinen sairaus	3 vuotta 3 kuukautta	1
Kadonnut	6 vuotta 7 kuukautta	1
Kasvainsairaudet, syöpä	10 vuotta 8 kuukautta	12
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	8 vuotta 11 kuukautta	7
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	13 vuotta 11 kuukautta	2
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	5 vuotta 10 kuukautta	1
Luusto- ja nivelsairaus	15 vuotta 5 kuukautta	1
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	7 vuotta 9 kuukautta	4
Muu sairaus, jota ei ole listalla	10 vuotta 9 kuukautta	2
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0 vuotta 10 kuukautta	1
Selkäsairaus	14 vuotta 4 kuukautta	1
Sydänsairaus	10 vuotta 2 kuukautta	5
Synnytysvaikeus	4 vuotta 3 kuukautta	2
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 5 kuukautta	14
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	14 vuotta 2 kuukautta	38
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	13 vuotta 1 kuukautta	3
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	12 vuotta 0 kuukautta	73
Kaikki yhteensä	11 vuotta 2 kuukautta	171

4.3.4 Lisääntyminen

Pentuekoon keskiarvo 16 vuoden tarkastelujaksolla on 3,17 ja vaihtelu ei ole vuosittain suurta.

Taulukko 8

Vuosi	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Pentueko	3,3	3,3	3,3	3,0	3,1	3,1	3,3	2,9	3,2	2,9	3,0	3,4	3,5	3,1	3	3,4

Yhdistyksen 2013-2014 tekemässä kyselyssä raportoitiin vain muutamia synnytysongelmia, kaikki nämä keisarinleikkauksia. Näissä tapauksissa suurimpana syynä on ollut supistusheikkous, myös kuollut/väärässä asennossa oleva pentu ilmoitettiin syyksi. Tiinehtymisvaikeuksista kärsi kyselyn mukaan 7 narttua, syyksi epäiltiin väärää astutusajankohtaa tai syytä ei tiedetty. Urosten kohdalla astumisvaikeuksista ei ole tietoa.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Yorkshirenterrierin rakenteessa ei ole epäterveitä piirteitä, jotka aiheuttaisivat ongelmia lisääntymisessä. Rodulla on rakenteellinen alttius trakeakollapsiin ja patellaluksaatioon.

4.4. Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

Jalostuksen perustana on yorkshirenterrierin rotumääritelmä, jonka FCI on viimeksi hyväksynyt 22.2.2012 ja Kennelliitto 5.6.2012.

KÄYTTÖTARKOITUS: Seurakoira.

FCI:N LUOKITUS: Ryhmä 3 terrierit, alaryhmä 4 kääpiöterrierit. Käyttökoetulosta ei vaadita.

LYHYT HISTORIAOSUUS: Yorkshirenterrieri on kotoisin samoilta alueilta kuin airedalenterrieri, ja rotua esiintyi ensimmäisen kerran 1850-luvulla. Rodun taustalta löytyy vanha black & tan -terrieri sekä esim. maltankoiria ja skyenterrieri. Nykyinen nimi hyväksyttiin 1870. Rodun terrierimäisiin ominaisuuksiin kuuluu metsästysvaisto, joka kotioloissa voi kohdistua vaikkapa leluihin tai pihan pieniin jyrsiöihin.

YLEISVAIKUTELMA: Pitkäkarvainen; karvapeite laskeutuu täysin suorana ja tasapitkänä rungon kummallekin puolelle; jakausta alkaa kirsusta ja jatkuu hännänpäähän. Hyvin tiivisrakenteinen ja huoliteltu, erittäin ryhdikäs ja itsetietoinen. Elinvoimainen ja rungotaan sopusuhtainen.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Valpas ja älykäs kääpiöterrieri. Vilkas ja tasapainoinen.

PÄÄ

KALLO-OSA:

Kallo: Melko pieni ja litteä, ei liian korostunut eikä pyöreä.

KUONO-OSA:

Kirsu: Musta.

Kuono: Ei liian pitkä.

Leuat / hampaat: Täydellinen, säännöllinen ja täysihampainen leikkaava purenta, ts. alaleuan etuhampaat koskettavat kevyesti yläleuan etuhampaiden takapintaa. Hampaat ovat oikea-asentoiset ja tasaisessa rivissä.

Silmät: Keskikokoiset, tummat ja säkenöivät, eivät ulkonevat. Ilme on terävä ja älykäs. Katse on suoraan eteenpäin. Silmäluomien reunat ovat tummat.

Korvat: Pienet, V-muotoiset ja pystyt, eivät liian kaukana toisistaan. Korvat ovat lyhytkarvaiset, väriltään hyvin syvän ja täyteläisen kullanuskeat (tan).

KAULA: Riittävän pitkä.

RUNKO: Tiivis.

Selkä: Vaakasuora.

Lanne: Tiivis.

Rintakehä: Kylkiluut kohtalaisen kaareutuneet.

HÄNTÄ: Aiemmin yleensä tyvistetty. (Huom. Suomessa tyvistyskielto.)

Typistetty: Keskipitkä ja runsaskarvainen; karvapeitteen väri on etenkin hännän päässä tummempaa sininen kuin rungossa; nousee hieman selkälän yläpuolelle. Typistämätön: Runsaskarvainen; karvapeitteen väri on etenkin hännän päässä tummempaa sininen kuin rungossa; nousee hieman selkälän yläpuolelle. Häntä on mahdollisimman suora ja pituudeltaan suhteessa koiran kokoon.

RAAJAT

ETURAAJAT:

Yleisvaikutelma: Eturaajat ovat suorat ja niitä peittää runsas, väriltään täyteläisen kullanuskeainen (golden tan) karvapeite, joka on muutamaa astetta vaaleampi karvan kärjestä kuin juuresta. Kullanuskeat ei ulotu kyynärpäiden yläpuolelle.

Lavat: Viistot.

Kyynärvarret: Suorat.

Etukäpälät: Pyöreät. Kynnet ovat mustat.

TAKARAAJAT:

Yleisvaikutelma: Takaraajat ovat takaa katsottuna täysin suorat, polvikulmaus on kohtuullinen. Raajoja peittää runsas, väriltään täyteläisen kullanuskeainen (golden tan) karvapeite, joka on muutamaa astetta vaaleampi karvan kärjestä kuin juuresta. Kullanuskeat ei ulotu polvien yläpuolelle.

Polvet: Kohtuullisesti kulmautuneet.

Takakäpälät: Pyöreät. Kynnet ovat mustat.

LIIKKEET: Vapaat ja tehokkaat; etu- ja takaliikkeet ovat yhdensuuntaiset selkälän pysyessä vaakasuorana.

KARVAPEITE

Karva: Rungossa karva on kohtalaisen pitkää, täysin suoraa (ei laineikasta) ja kiiltävää. Karvanlaatu on hieno ja silkkinen, ei villava. Karva ei saa haitata

liikkumista. Päässä karva on pitkää, väriltään täyteläisen kullanväristä (golden tan); tummempaa pään sivuilla, korvien juuressa ja kuonossa, jossa se on erityisen pitkää. Pään kullanväri ei saa ulottua niskaan eikä sen seassa saa olla nokisia eikä tummia karvoja.

Väri: Tumma teräksensininen (ei hopeansininen) niskakymystä hännäntyveen, eikä siihen saa koskaan sekoittua kellanruskeita, pronssinvärisiä tai tummia karvoja. Rinnassa karvan väri on täyteläisen heleä kulta. Kaikki kullanväriset karvat ovat tummempia juuresta kuin keskeltä sävyttyen vielä vaaleampiin karvankärkiin.

PAINO: Enintään 3,2 kg.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

?? Vihaisuus tai liiallinen arkuus.

?? Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Ongelmia ulkomuodossa ovat mm:

Koko ja mittasuhteet: Liian suuri tai liian pieni koko.

Koska kyseessä on kääpiökoira ja rotumääritelmän ihanepaino on maksimissaan 3,2 kg, tulisi koon rajoissa. Näyttäisi siltä, että yorkshirenterrierien koko on viime vuosina hieman suurentunut.

Turkki:

Karvapeitteen laatu ja/tai väri.

Silkkinen karvapeitteen lisäksi rodulla esiintyy jonkin verran karkeaa, villavaa tai pumpulista karvan laatua, jonka väri on usein hyvin tummaa / mustaa. Rotumääritelmän mukainen tumman teräksensininen manttelikarvapeite on siis harvinainen. Samoin rotumääritelmän mukaista tan-väriä, jossa on selkeät kolme kullan sävyä, näkee valitettavan harvoin. Tan-väri voi joillain yksilöillä olla vielä aikuisiälläkin esim. hyvin vaaleaa, "nokista" tai se ei ole kunnolla sävyttynyt.

Rakenne:

Rakenteensa puolesta yorkshirenterrieri on varsin terve- ja normaalirakenteinen koira, mutta jonkin verran esiintyy esim. niukasti kulmautuneita tai heikon etuosan omaavia koiria. Selkälinjat ovat viime vuosina parantuneet, kun taas esim. hännän voimakkaasta kääntymisestä selän päälle on valitettavasti tullut entistä yleisempää.

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Näyttelyt:

Näyttelykäyneitä yorkshirenterriereillä on ollut v 2012 556 kpl 59 näyttelystä, v 2013 559 kpl 65 näyttelystä, v 2014 672 kpl 67 näyttelystä ja v 2015 592 kpl 66 näyttelystä.

Näyttelyissä käyntimäärä on ollut viime vuosina tasaisessa nousussa. Näyttelyissä käyneiden koirien taso on tulosten mukaan ollut pääsääntöisesti erittäin hyvä tai erinomainen.

Taulukossa Suomessa syntyneiden, näyttelyissä esitettyjen yksilöiden osuus vuoden pentumäärästä.

Vuosi	2012	2013	2014	2015	
Näyttelyissä käyneet yksilöt	52	47	60	56	
%-osuus ko. vuoden pennuista		21,05%	18,01%	24,90%	21,37%

Jalostustarkastukset:

Yorkshirenterriereitä ei ole jalostustarkastettu.

Jalostustarkastuksilla voidaan kerätä yksityiskohtaista ja vertailukelpoista tietoa koirien eri ominaisuuksista. Koska vain pieni osa yorkshirenterriereistä käy koiranäyttelyissä ja / tai niillä on virallisia terveystuloksia, jalostustarkastusten avulla voidaan löytää uusia jalostusyksilöitä, mikä laajentaisi osaltaan rodun jalostuspohjaa. Koska yorkshirenterriereillä ei ole käyttö- tai luonneominaisuuksia mittaavia testejä (yorkshirenterriereitä ei ole MH-luonnekuvattu ja luonnetestattu koiria on ainoastaan 2 kpl) myös käyttäytymisen jalostustarkastus toisi lisätietoa rodun luonteesta.

Jalostustarkastukset rodussamme pyritään saamaan käyntiin vuoden 2017 aikana aluksi ulkomuodon jalostustarkastuksilla ja vuoden 2018 aikana tavoitteena on saada mukaan myös käyttäytymisen ja luonteen arviointi.

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Yorkshirenterrierin käyttötarkoituksen (seurakoira) kannalta välttämättömimmät rakenne- ja ulkomuoto-ominaisuudet ovat terveen rakenteen lisäksi koko ja turkin ominaisuudet, mitkä on otettava huomioon jalostuksessa ja ulkomuotoarvostelussa. Näyttelyssä käyneiden yorkshirenterriereiden nykyinen rakenne on näyttelyarvostelujen perusteella hyvä ja käyttötarkoitukseen sopiva.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Vaikka näyttelyissä esitettyjen yorkshirenterrierien taso on korkea, ne edustavat vain n 20 % vuoden pentumäärästä. Näyttelyiden ulkopuolella olevilla koirilla esiintyy mm. liian suurta kokoa, turkin väärää laatua ja väriä, luppakorvia, huonoa selkälinjaa ja riittämättömiä kulmauksia.

Tällä hetkellä Suomessa oleva kanta on hyvin kirjavaa. Meillä on erittäin korkeatasoisia koiria, jotka menestyvät hyvin koiranäyttelyissä. Meillä on myös valittavan paljon hyvin heikkotasoisia koiria, joita käytetään jalostukseen. Rodun tämänhetkinen suosio asettaakin yhdistykselle jalostukseen vaikuttamiselle suuria haasteita.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Edeltävä, hyväksytty jalostuksen tavoiteohjelma on tehty vuonna 2012. Tämä rodun ensimmäinen jalostuksen tavoiteohjelma tehtiin viidelle vuodelle 2012-2016. Ohjelma perustui pitkälti rodun terveystilanteen kartoittamiseen sekä rotumääritelmän mukaisen yleistilanteen kartoittamiseen.

Taulukko 9

Tavoiteohjelman toimeenpanoesitys	Toteutus
<p><u>Vuosi 2012:</u></p> <p>Polvitarkastuksia.</p> <p>Aloitetaan kasvattajakoulutus</p>	<p>Vuonna 2012 tehtiin rodussa virallisia 25 terveystutkimusta, joista 19 oli polvien terveystutkimuksia.</p> <p>Rodun ensimmäinen kasvattajaluento järjestettiin 17.11.2012, jossa luentoaiheina oli rodun kasvatuksen tämänhetkiset haasteet, Kasvattaja ja verotus sekä sopimus- ja lakiasiat.</p> <p>Rodulle hyväksyttiin FCI 22.2.2012 / Kennelliitto 5.6.2012 päivitetty rotumääritelmä.</p> <p>Yhdistyksen jäsenlehti nro 2/2012 sisälsi edellisen vuoden rodun jalostuksellisia tilastoja, yhteenvetoja sekä tietoa populaatiosta.</p>
<p><u>Vuosi 2013:</u></p> <p>Tutkimussuosituksien tilastollisten terveystietojen perusteella</p>	<p>Vuonna 2013 laadittiin rodulle laaja terveystutkimus. Terveystutkimus toteutettiin yhdessä Ruotsin Yorkshirenterrieri yhdistyksen kanssa.</p> <p>Kasvattajaluento pidettiin 3.11.2013 aiheena genetiikka, jalostus sekä rotuyhdistyksen ja kennelliiton rooli jalostuksessa. Luennoitsijana toimi Kennelliiton jalostustoimikunnan puheenjohtaja, dosentti Kirsi Sainio.</p> <p>Virallisia terveystutkimuksia tehtiin 57 joista 35 oli polvien terveystutkimuksia. Edelleen kannustettiin tekemään terveystutkimuksia.</p> <p>Yhdistyksen jäsenlehti nro 2/2013 sisälsi edellisen vuoden rodun jalostuksellisia tilastoja, yhteenvetoja sekä tietoa populaatiosta.</p>

<p><u>Vuosi 2014:</u> Arviointi populaatiosta ja geenipohjasta</p>	<p>Vuonna 2014 laadittiin vuonna 2013 tehdyn laajan terveystutkimuksen yhteenveto joka julkaistiin yhdistyksen lehdessä.</p> <p>Kasvattajaluento pidettiin 16.3.2014 aiheena PEVISA sekä läpikäytiin yksityiskohtaisemmin rodun terveystutkimuksen tuloksia. Luento oli pitämässä Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan jäsen, ELL Nina Menna sekä ELT Minna Rajamäki Yliopistollisesta eläinsairaala.</p> <p>Toinen kasvattajille ja rodun harrastajille suunnattu luento järjestettiin 8.6.2014, aiheena yorkshirenterrieri rakenne, turkki ja rotumääritelmä. Luennoitsijana rodun pitkäaikainen kasvattaja Pascale Mark/kennel De Majodian.</p> <p>Ulkomuototuomareiden koulutusmateriaali päivitettiin yhdessä Suomen Kääpiökoirayhdistyksen kanssa.</p> <p>Virallisia terveystutkimuksia rekisteröitiin 91, joista 67 oli polvien terveystutkimuksia.</p> <p>Yhdistys järjesti joukkopolvitarkastus-tilaisuuden 5.10.2014</p> <p>Päivitettiin yhdessä rotujärjestön kanssa rodun rotukohtainen ohje liioiteltujen piirteiden huomioimisesta ulkomuotoarvostelussa.</p> <p>Yhdistyksen jäsenlehti nro 2/2014 sisälsi edellisen vuoden rodun jalostuksellisia tilastoja, yhteenvetoja sekä tietoa populaatiosta.</p> <p>Myös muita terveystutkimuksia ja rodun jalostuksellisia artikkeleita julkaistiin</p>
--	--

<p><u>Vuosi 2015:</u> JTO:n tavoitteiden tarkentaminen</p>	<p>Vuonna 2015 kartoitettiin rodussa prcdPRA geeni. Yhdistys kannusti geenitestauksiin ja mm. jäsenlehdessä julkaistiin laajoja artikkeleita aiheesta.</p> <p>9.5.2015 järjestettiin DNA joukko-näytteenottotilaisuus, jossa oli mahdollisuus otattaa koirastansa prcdPRA geenitesti. Näytteenoton suoritti ELL Jenni Hovi.</p> <p>Kasvattajaluento pidettiin 14.11.2015 aiheena jalostuskoiran rakenne, luennoitsijana ulkomuototuomari Veli-Pekka Kumpumäki.</p> <p>Aloitettiin JTO:n päivityksen laatimista, johon nimettiin erillinen työryhmä vuosille 2015-2016.</p> <p>Virallisia terveystutkimuksia rekisteröitiin 126, joista 78 oli polvien terveystarkastuksia.</p> <p>Yhdistyksen jäsenlehti nro 2/2015 sisälsi edellisen vuoden rodun jalostuksellisia tilastoja, yhteenvetoja sekä tietoa populaatiosta.</p> <p>Myös muita terveystutkimuksia ja rodun jalostuksellisia artikkeleita julkaistiin</p>
<p><u>Vuosi 2016:</u> JTO:n päivitys</p>	<p>JTO:n päivitys viimeistellään ja esitetään hyväksyttäväksi uusi rodun jalostus tavoiteohjelma seuraavalle viidelle vuodelle.</p>

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Yorkshireterrierin käyttömuotona on olla pienikokoinen, terverakenteinen, itsevarma seurakoira. Yorkshireterrierin tärkein käyttötarkoitus on olla seurakoira nyt ja tulevaisuudessa. Yorkshireterrierin jalostuksessa pyritään siihen, että se myös tulevaisuudessa säilyy rotumääritelmän mukaisena kääpiöterrierinä. Tämä ei kuitenkaan saa tapahtua rodun terveyden kustannuksella. Tavoitteena on ylläpitää rodulle tyypillistä luonnetta sekä muistaa, että yorkshireterrierin tulee olla toimiva koira niin fyysisesti kuin psyykkisestikin.

Taulukko 10

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Rodun jalostuspohja laajenee; isät/emät suhde vähintään 0,50, tavoite 0,50-1,0	Tiedotus jalostuspohjan kapenemisen merkityksestä	isät/emät suhde 0,50-1,0
Yksittäisen koiran jälkeläisten osuus 4 vuoden rekisteröinneistä alle 5%, kuitenkin niin, ettei yksittäisen koiran jälkeläismäärä ylitä 50 pentua	Tiedotusta ja vastuullisuuden korostaminen kaikille kasvattajille. Club Show'n merkityksen kasvattaminen ns. kotikoirien jalostuskäytön valinnoissa.	Yksittäisen koiran jälkeläisten osuus 4 vuoden rekisteröinneistä alle 5%, kuitenkin niin, ettei yksittäisen koiran jälkeläismäärä ylitä 50 pentua
Näyttelyissä esitettyjen yksilöiden määrä vuosittaisesta pentumäärästä >25%	Kannustetaan ja opastetaan koiran omistajia näyttelyihin.	Näyttelyissä esitettyjen yksilöiden määrä vuosittaisesta pentumäärästä 25%. Paremmien tietoa rodun yleisestä tasosta

<p>Selvitetään patellaluksaation yleisyys. Kaikilla jalostukseen käytettävillä koirilla on virallinen polvitulos.</p>	<p>Joukkotarkastukset, kasvattajia ja koiranomistajia kannustetaan tarkastuksiin</p>	<p>Tarkastettujen yksilöiden määrä vähintään 10% vuosittaisesta rekisteröinnistä polvitarkastuksissa. Kaikilla jalostukseen käytettävillä koirilla on virallinen polvitulos. Polvitulokset paranevat tiedon ja oikeiden jalostusvalintojen lisääntyessä.</p>
<p>Selvitetään pred-PRA:n yleisyys. Kaikki jalostukseen käytettävät koirat testataan ja sairaat koirat karsitaan jalostuksesta. Kantajia voi käyttää jalostukseen terveen koiran kanssa.</p>	<p>Joukkotarkastukset, kasvattajia ja koiranomistajia kannustetaan tarkastuksiin</p>	<p>Kaikki jalostukseen käytettävät koirat testataan pred-PRA:n varalta, mikäli koira ei ole saanut ”cleared by parentage”-statusta vanhempiensa kautta (huom. edellytyksenä polveutumisen varmistaminen)</p>

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Jalostukseen pyritään käyttämään vain yksilöitä, joilla ei ole perinnöllisiä sairauksia tai vikoja ja jotka polveutuvat mahdollisimman terveiksi tunnetuista suvuista.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä seuraaviin perinnöllisiin ominaisuuksiin:

- luonne; Arkoja tai aggressiivisia ei saa käyttää jalostukseen.
- koko, ei liian suuri (yli 3,5kg) eikä liian pieni (alle 2,2kg)
- turkin laatu ei saa olla karkeaa, villavaa tai pumpulista, eikä väriltään hyvin tummaa / mustaa.

Lisäksi:

- suositellaan DNA-tunnistetta
- mikäli koiralta on todettu napatyry, ei suositella jalostukseen
- jos koira jättää kahdessa eri yhdistelmässä maksashuntti-jälkeläisen, ei sitä suositella käytettäväksi jalostukseen. Maksashunttikoiraa itseään ei saa käyttää jalostukseen.
- sukusiitosprosentti ei saisi ylittää 6,25% laskettuna viidellä sukupolvella.
- suunnitellun yhdistelmän yhteenlaskettu patella luksaatio-aste ei saa ylittää 2. Esimerkiksi yhdistelmän toisella osapuolella molemmat polvet 1.aste niin toisen oltava terve.
- mikäli koiran on todettu sairastavan aseptista luunekroosia reisiluun päässä (Legg-Perthes), sitä ei saa käyttää jalostukseen.
- suositellaan PRA geenitestausta. Mikäli koiran on todettu sairastavan PRA:ta (silmän verkkokalvon surkastuminen), sitä ei saa käyttää jalostukseen. PRA:n kantajaa voi käyttää jalostukseen terveen koiran kanssa.
- mikäli koiran on todettu sairastavan jotain muuta vakavaa sairautta, sitä ei saa käyttää jalostukseen
- vakavista sisäsiisteysongelmista kärsivää koiraa ei tule käyttää jalostukseen

Yleisten suositusten lisäksi suositellaan että:

NARTTU:

- nartulla on oltava vähintään palkinto ”erittäin hyvä” (EH) laatuarvostelussa SKL-FKK:n hyväksymästä koiranäyttelystä tai sen tulee olla jalostustarkastettu
- siitokseen ei suositella astutushetkellä 16 kuukautta nuorempaa tai 7 vuotta vanhempaa narttua.
- narttu ei saisi olla yli 4-vuotias ensimmäisessä astutuksessaan
- nartun edellisestä pentueesta tulee olla kulunut vähintään 10 kuukautta
- alle 2,2-kiloista tai yli 3,5-kiloista (pieni tai suurikoista) narttua ei tule käyttää jalostukseen
- kiinnitettävä huomiota normaaliin synnytykseen elinvoimaisuuden säilyttämiseksi

UROS:

- uroksella on oltava vähintään palkinto laatuarvosanalla ”erittäin hyvä” (EH) SKL-FKK:n hyväksymästä koiranäyttelystä tai sen tulee olla jalostustarkastettu
- siitokseen ei suositella alle 12 kuukauden ikäistä urosta
- siitokseen ei suositella suurikokoista urosta (yli 3,5kg)
- geenipohjan kaventumisen välttämiseksi pyritään noudattamaan yleistä suositusta, että uroksen jälkeläismäärä neljän vuoden jaksossa ei ylitä 5 % vuotuisesta rekisteröintimäärästä. Uroksen kokonaisjälkeläismäärä ei saisi ylittää 50 pentua.
- kiinnitettävä huomiota normaaliin pariutumiseen elinvoimaisuuden säilyttämiseksi

6.3 Rotuyhdistyksen toimenpiteet

Populaation kokonaistila ja rakenne:

Rodun populaation kokonaistila ja rakenne ovat kapealla pohjalla. Tehollinen populaatio on todennäköisesti pieni koska sukupolvitiedot ovat tuontikoirien osalta todennäköisesti puutteelliset. Kasvattajat ovat aktiivisia tuomaan uusia koiria ulkomailta useista eri maista, mikä on hyvä geenipohjaa ajatellen. Yhdistys kannustaa myös jatkossa kasvattajia tuomaan uusia linjoja Suomeen ja laajentamaan populaatiota. Kannustetaan kasvattajia käyttämään myös kotimaisia koiria laajemmalla jalostuspohjalla.

Luonne:

Yorkshireterrierin tulee olla valpas, älykäs ja tasapainoinen. Pyritään kiinnittämään huomiota jalostukseen käytettyjen koirien luonteisiin sekä muistuttamaan ulkomuototuomareita kiinnittämään enemmän huomiota arvosteltavien koirien käytökseen. Arkoja tai aggressiivisia ei saa käyttää jalostukseen.

Terveys:

Rodun terveydellinen tilanne on nykytiedon mukaan hyvä. On kuitenkin tehtävä tutkimusta terveyden tilastollista arviointia varten. Yhdistys kannustaa koiranomistajia aktiivisesti tutkituttamaan koiriaan. Ei etsitä erityisiä sairauksia, vaan pyritään kartoittamaan kattavasti populaation terveystilanne ja hyödyntämään tietoja jalostuksessa. Yhdistys tekee terveystarkastuksia ja julkaisee niitä koosteena. Yhdistys organisoii polvien joukkotarkastuksia.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet

Populaatio:

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Käyttämätöntä jalostusmateriaalia on ☐ Uudet tuontikoirat 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ollut voimakasta matadorijalostusta, jota on edelleen ☐ Vaikea löytää sopivaa jalostusmateriaalia
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Uuden siitosmateriaalin hankinta on helppoa useista maista. ☐ Siirtospermaa ulkomailta ☐ Jalostustarkastuksilla voidaan löytää uutta jalostusmateriaalia 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Pentuekoot pienet, mikä hidastaa uusien sukupolvien tuloa. Tämän vuoksi pentueista saadaan vain vähän siitosmateriaalia. ☐ Tuontikoirien taustoista ei välttämättä riittävästi tietoa ☐ Tuontikoirien mahdollisesti tuomat perinnölliset sairaudet leviävät nopeasti pienessä kannassa

Luonne:

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Pääosin luonteet ovat hyviä 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Arasti käyttäytyviä ja aggressiivisia koiria on ja niitä käytetään jalostukseen ☐ On vaikea arvioida, johtuuko huono luonne perintötekijöistä vai epäsovinnasta kasvatuksesta. ☐ Luonteiden arviointi hankalaa
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Luonteiden säilyminen hyvänä todennäköistä, kunhan kasvattajia ja omistajia informoidaan rodun todellisesta luonteesta. ☐ Luonnetestit 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Vaarana on, että rodunomainen luonne muuttuu, terrierimäisyys katoaa

Terveys:

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Pääosin terve rotu ☐ Normaali, liioittelematon rakenne 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Hampaat (hannaskivi ja hammaspuutokset), hampaiden vaihtuminen ☐ Patellaluksaatio ☐ Terveystietojen saatavuus ulkomaisilta koirilta heikkoa
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Terveystilannetta voidaan seurata kyselyillä ☐ Geenitestien yleistäminen ☐ Kasvattajat terveystarkastavat aktiivisesti jalostusmateriaaliaan ja ovat vastuuntuntoisia 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Patella luksaation, Legg-Perthesin ja maksashuntin lisääntyminen rodussa ☐ Pred-PRA:n esiintyminen rodulla maailmalla ☐ Perinnöllisten sairauksien esiintyminen lisäänty rodussa.

Rakenne:

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Hyvät yksilöt ovat Suomessa erinomaisia. 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ulkomuodollisesti kanta on erittäin kirjava. ☐ Koko ja turkin laatu vaihtelevat ☐ Koirien heikot etuosat ja tästä johtuvat puutteet liikkeissä. ☐ Luisut lanneosat.
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Hyvän tason säilyttäminen on mahdollista. ☐ Tuomarien kouluttaminen ensisijaisen tärkeää 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Kasvattajat eivät tiedosta tai välitä ongelmista. ☐ Trendit (kipurahännät, lyhyet kuonot, korkeat, isot koirat)

Rodun markkinapotentiaali:

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Rodun kysyntä on hyvä 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Erittäin vaativa turkinhoito. ☐ Hauras kääpiökoira, joka ei sovi kaikille
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Yorkshirerrieri on hyvä kaupunkikoira ja kaupunkiasuminen yleistyy jatkuvasti. ☐ Harrastusmahdollisuuksien lisääntyminen 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Suuri kysyntä johtaa jalostuksellisesti väärin yksilöiden käyttöön. Pitovaikeudet lisääntyvät. ☐ Rekisteröimättömien pentujen myynnin lisääntyminen ja pimeät tuontikoirat ☐ Kaupalliset kasvattajat (koiramäärän lisääminen, ei rodunjalostaminen tavoitteena)

Yhteenveto:

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Suhteellisen ongelmaton rotu. ☐ Yhdistys toimii aktiivisesti jäsenistön ja rodun eduksi 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Yhdistyksen jäsenistön passiivisuus. ☐ Pentueista hyvin pieni osa on JTO:n suositusten mukaisia yhdistelmiä. ☐ Vaativa turkinhoito ☐ Hampaat
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Uusilla kasvattajilla hyvät mahdollisuudet tulla mukaan ☐ Populaatio laajenee. 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Suuri osa jalostusyhdistelmistä tapahtuu jalostussuosituksia huomioimatta. Tähän toimintaan on yhdistyksellä rajalliset vaikutusmahdollisuudet. ☐ Matadorijalostus ☐ Patellaluksaation yleistyminen

6.5. Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Seuraavien vuosien aikana on tarkoitus kartoittaa rodussa esiintyviä sairauksia. Jäsenistölle on tarkoitus lähettää terveystarkastus. Samoin kartoitetaan rodun rotumäärittelyn mukainen yleistilanne erityisesti koon ja turkin laadun suhteen.

Toteutumista seurataan yhdistyksen tekemillä tilastoilla, jotka julkaistaan lehdissä ja/tai internetissä.

Taulukko 11

Vuosi	2017	2018	2019	2020	2021
--------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Toimenpide	<p>-Kannustetaan kasvattajia ja koiranomistajia tutkimaan koiriensa terveyttä virallisilla terveystarkastuksilla.</p> <p>-Käynnistetään jalostustarkastukset aloittaen ulkomuototarkastuksista.</p>	<p>-Kannustetaan kasvattajia ja koiranomistajia tutkimaan koiriensa terveyttä virallisilla terveystarkastuksilla.</p> <p>Jalostustarkastuksen laajentaminen myös luonneosioon</p> <p>-Terveyskysely</p>	<p>-Kannustetaan kasvattajia ja koiranomistajia tutkimaan koiriensa terveyttä virallisilla terveystarkastuksilla.</p> <p>-Yhdistys käynnistää luonnetestauksen tarjoamisen rodulle</p> <p>-Yhdistys aloittaa PEVISA-ohjelmaan hakemisen, tavoitteena käynnistää PEVISA-ohjelma yorkshireterriereillä vuonna 2021</p>	<p>-Kannustetaan kasvattajia ja koiranomistajia tutkimaan koiriensa terveyttä virallisilla terveystarkastuksilla.</p> <p>- JTO-tavoitteiden tarkentaminen</p> <p>PEVISA-ohjelman vieminen eteenpäin Suomen Kennelliiton Jalostustieteelliselle toimikunnalle hyväksyttäväksi</p>	<p>-Kannustetaan kasvattajia ja koiranomistajia tutkimaan koiriensa terveyttä.</p> <p>-JTO:n päivitys tarvittavine toimenpiteineen</p> <p>-PEVISA-ohjelma käynnistyy yorkshireterriereillä</p>
------------	---	---	--	--	--

7. LÄHTEET

Gordon, Bennett: The Complete Yorkshire Terrier (rodun taustatiedot)
Mäki, Katariina: Vain monimuotoinen koirarotu selviää, 2007. Sukulaisuussuhteesta sukusiitokseen, 2000.
Suomen Kennelliiton nettisivut
Koiranet jalostustietokanta
Birgitta Wikström: Koiran sairaudet (1993) ja ELL Ulla Eskelisen luento
Eesti kennelliit-nettisivut
The Kennel Club: Population analysis of the Yorkshire terrier breed
FCI-nettisivut
Svenska Yorkshireterriersällskapet-nettisivut

8. LIITTEET

LIITE 1

Terveyskysely 2013-2014

Talven 2013-2014 aikana toteutetun terveyskyselyn tarkoituksena oli selvittää yorkshireterrierien tämän hetkistä terveystilannetta sekä kartoittaa mahdollisia ongelmakohtia tulevaisuutta silmällä pitäen. Kysely tehtiin yhteistyössä Svenska Yorkshireterriersällskapetin kanssa.

Kyselyyn vastattiin nimettömänä, jolloin koiran omistajien ja koirien yksilöiminen oli mahdotonta. Näin toivoimme saavamme mahdollisimman kattavan sekä rehellisen arvion yorkshireterrierien terveystilanteesta.

Yorkshireterrieri ry haluaa kiittää kyselyyn vastanneita koirien omistajia upean rotumme terveyden eteen tehdystä arvokkaasta työstä.

OLE-objekti
OLE-objekti
OLE-objekti

Ruotsi: Erittäin hyvä 61 kpl, hyvä 8 kpl, ei niin hyvä 2 kpl ja ei vastausta 6 kpl

OLE-objekti

Muita perusterveydentilaan liittyviä ongelmia joita esiintyi vastauksien perusteena olevilla koirilla:

- Satunnaisesti vatsa kovalla ja/tai suolitukoksia, syinä mm:
- Kasvaimet
- Ruokavalio
- Stressi
- Imeytymishäiriöt
- Loisongelmat
- Ripulointia ja oksentelua, syinä mm:
- Ruokavalion muutokset
- Loisongelmat
- Suolistotulehdukset
- Ruoka-aineallergiat ja keliakia
- Vatsahaava
- Stressi
- Kasvaimet
- Kutinaa, iho-oireita, utrikariaa (nokkosihottuma), atopiaa, syinä mm:
- Ruoka-aineallergiat
- Muut allergiat
- Stressi
- Hyönteisten pistokset
- Muita allergisia reaktioita mm. hyönteisen puremista, kumista, possun lihasta, rokotteista
- Tulehduksia mm. haimassa, aivoissa, nisissä, kohdussa, nielurisoiissa, suolistossa, silmissä ja korvissa
- Cushingin tautia eli lisämunuaisen kuorikerroksen liikatoimintaa
- Vatsahaava ja ärtynyt vatsalaukku
- Rasvapatteja, syyliä ja finnejä
- Nenäpunkkeja
- Kilpirauhasen vajaatoimintaa
- Kouristuksia jotka muistuttavat epilepsiaa ja heikentävät kävelykykyä
- Tyriä nivusissa ja navoissa sekä perineaalityrä
- Kasvaimia maksassa, vatsassa, maitorauhasissa, munasarjoissa, nisissä, munuaisissa ja muissa sisäelimissä
- Ongelmia sydämessä (mm. endokardioosi), maksassa ja munuaisissa (vajaatoimintaa)
- Ongelmia korvien kanssa, mm. ahtaita korvakäytäviä, hiivaa, muita tulehduksia
- Ongelmia hengitysteissä
- Eturauhasen toimintaan liittyviä ongelmia uroskoirilla (mm. suurentuneita eturauhasia)
- Lieviä ongelmia silmien vuotamisen vuoksi

OLE-objekti

OLE-objekti

- Polvinivelä oli tutkittu vastauksiin perustuvilta koirilta noin kahdeltakymmeneltä, osa tutkimuksista oli tosin epävirallisia. Näistä tutkimuksista suuri osa perustui epäilyyn mahdollisesta viasta tai traumasta, jonka takia polvet tarkastettiin.
- Yleisin syy polvileikkauksiin oli trauman aiheuttama vamma.
- Polvileikatuista koirista vain yhdellä oli leikkauksen jälkeen edelleen ongelmia polven kanssa (tämä koira operoitiin luksoivan patellan takia).
- Henkitorven kollapsi oli yhdellä koiralla operoitu asentamalla henkitorveen titaaninen stentti, yhdellä säännöllisiä hengitysvaikeuksia koiran innostuessa, mutta muilla hengitystieongelmat olivat lieviä.
- Sydänongelmia ilmeni pääasiassa vanhoilla koirilla.
- Ruotsalaisten terveystieteissä (77 vastannutta) patellaluksaatiota ei esiintynyt 60 koiralla, 7:llä koiralla se oli, 3 ei tiennyt ja 7 ei antanut vastausta. Patellaluksaation operoinnista vastaukset olivat: 69 kpl ei operoitu ja 8 kpl ei vastausta.
- Keuhko- ja hengitystieongelmissa ruotsalaisten vastaukset olivat: 69 kpl ei ongelmia, 1 kpl ei tiedä, 7 kpl ei tiedä ja 2 kpl kyllä ongelmia.

OLE-objekti

Urokset:

- Uroksista joilla ei ole kahta kivistä kivespussissa neljällä ei ollut kiveksiä kivespussissa lainkaan ja yhdellä koiralla oli vain yksi kives kivespussissa.
- Uroskoirien kastroimisen syyt vastauksien perusteena olevilla koirilla:
- Merkkailu, sisälle pissailu
- Sairaudet (leg perthes, trakeakollapsi, suurentunut eturauhanen)
- Yliseksuaalisuus, nylkyttäminen
- Aggressiivisuus muita uroksia kohtaan
- Reagointi lapsia kohtaan
- Muiden suositukset kastroinnista
- Mahdollisten eturauhasongelmien välttäminen
- Uroksen elämän helpottaminen
- Karvan haju
- Uroshormonit
- Ruotsalaisten vastauksissa 9 urosta oli käytetty jalostukseen, 25 koiraa ei ja 43 ei vastannut kysymykseen. Kymmenen uroksen jälkeläiset oli rekisteröity Ruotsin kennelliittoon, kahden ei ja 65 ei antanut vastausta.

OLE-objekti

Nartut:

- Vastauksien perusteena olevilla nartuilla juoksut ovat keskimäärin 6-9 kuukauden välein. Pisin juoksujen väli nartulla oli 13 kuukautta.
- Juoksujen alkamisikä vaihteli puolivuotiaasta kaksivuotiaaseen. Suurimmalla osalla nartuista juoksut kuitenkin alkoivat noin 9-16 kuukauden iässä.
- Ruotsalaisten terveystieteissä vastaukset juoksujen alkamisajasta olivat hyvin samankaltaiset kuin meillä: suurimmalla osalla nartuista juoksut alkoivat 6-12kk:n iässä, kaikilla vastanneilla kuitenkin ennen 18 kk:n ikää.
- Syyt kohdunpoistoon vastauksien perusteena olevilta nartuilta:
- Valeraskaudet (maidon nousu, supistukset, pesän teko, lelujen hoito, ruuan varastointi, syömättömyys, oksentelu, nisien turpoaminen, mielialan vaihtelut)
- Kohtutulehdus eli märkäkohtu
- Muut sairaudet (patella luksaatio, leg perthes, nisäkasvaimet)

- Kasvattajan vaatimus tai eläinlääkärin suositus
- Synnytysvaikeudet tai komplikaatiot synnytyksessä tai sen jälkeen
- Solumuutokset kohdussa tai nisissä
- Hankalat juoksuoireet (mielialan muutoksia yms.)
- Luonteen tasoittaminen
- Ei haluta enempää pentuja
- Sektion yhteydessä helppo poistaa kohtu
- Kohtu tarpeeton, koiraa ei aiota käyttää jalostukseen
- Jalostukseen käytetyillä nartuilla oli teetetty keskimäärin 1-4 pentuetta, poikkeuksena yhden tuontinartun pentuemääräksi epäiltiin yli kuutta.
- Pentueissa oli keskimäärin 1-6 pentua, yleisin pentumäärä pentuetta kohtaan oli kolme.
- Nartuilla jotka olivat jääneet tiinehtymättä, syyksi epäiltiin väärää astutusajankohtaa tai syytä ei tiedetty.
- Kuolleina syntyneistä pennuista kaksi oli menehtynyt hoitovirheen vuoksi, osa oli ollut liian pitkään synnytyskanavassa, muutama oli kuollut kohtuun kohtutulehduksen vuoksi, osalla synnytys oli pysähtynyt tai venynyt liian pitkäksi. Kuolinsyyksi oli myös epäilty pennun väärää asentoa ja isoa kokoa. Joidenkin pentujen kuolemalle ei löytynyt selkeää syytä. Yhdellä nartulla löytyi sterilisaation yhteydessä osittain elimistöön imeytynyt jäännös pennusta, joka oli ilmeisesti vaikuttanut nartun hormonitoimintaan.

OLE-objekti

Huomioita maitohampaista:

- Maitohampaiden irtoamisessa oli huomattavia koirakohtaisia eroja. Ikähaitari oli 4-22 kuukautta, mutta suurimmalla osalla koiria maitohampaat irtosivat 4-8 kuukauden ikäisenä.
- Kulmahampaat olivat selkeästi yleisimmät eläinlääkärillä poistettavat maitohampaat.
- Maitohampaita oli poistettu suurimmalta osalta vastausten perusteena olevilta koirista eläinlääkärin toimesta, keskimäärin 4-6 hammasta (1-16kpl) koiraa kohti

Huomioita muista hampaisiin liittyvistä ongelmista:

- Hammaskivi on todella yleinen ongelma rodulla. Suurin osa koirista käy säännöllisesti tai epäsäännöllisesti hammaskiven poistossa, hammaskiven poiston yhteydessä tapahtuu suurin osa liikkuvien hampaiden poistoista.
- Vastausten perusteena olevilla koirilla oli saksipurenta/normaali purenta 94%, alapurenta 2% ja yläpurenta 4% koirista.
- Ongelmia vastausten perusteena olevien koirien kulmahampaissa ja purennassa:
- Yläkulmahampaat kääntyvät liikaa ulos
- Hammaspuutokset: alakulmahampaat, etuhampaita ja poskihampaita puuttuu
- Kulmahampaat puri ikeneen, hoidon myötä tilanne korjaantunut
- Vahva yläpurenta
- Eteenpäin kallistunut kulmahammas
- Hampaiden poiston syitä:
- Parodontiitti (kiinnityskudoksen vaurioituminen) ja sen seurauksena mm periapikaalipesäke
- Gingiviitti (ientulehdus)
- Hampaiden löystyminen tuntemattomasta syystä
- Kiillevauriot, siitä johtuva hampaiden heikko kunto
- Tapaturmaisesti vahingoittuneet hampaat
- Munuaissairauden seurauksena löystyneet hampaat

Liian pitkän kielen tieltä poistettu kieltä vahingoittavia hampaita

lennousu

Ruotsin vastauksissa (77 kpl) 36 koiralla oli poistettu maitohampaita eläinlääkärin toimesta, 26 koiralta ei ja 15 ei antanut vastausta. Hampaita oli poistettu: 26 koiralta 1-4kpl, 3 koiralta 5-10kpl, 1 koiralta 11-15 kpl ja yhdeltä koiralta yli kuusitoista kappaletta. 46 vastaajaa ei antanut vastausta tai ei tiennyt sitä.

OLE-objekti

OLE-objekti

Vastauksiin perustuvan koiran luonteen arviointi:

Yleisimmiksi luonteenpiirteiksi yorkshireterriereillä vastauksien perusteilla nousivat temperamenttinen, iloinen, rohkea, seurallinen ja haukkuherkkä. Näillä luonteenpiirteillä omistajat kuvasivat koiriaan:

- Temperamenttinen/terrierimäinen/pippurinen
- Seurallinen ihmistä kohtaan/muita koiria kohtaan
- Aktiivinen/vilkas/energinen/eloisa/liikkuvainen
- Tottelevainen/kiltti/osallistuva
- Leikkisä/pentumainen
- Rohkea/utelias/peloton/sisukas
- Avoin/ystävällinen/miellyttämishaluinen
- Iloinen/reipas/hassu/innokas
- Itsevarma/oman arvon tunteva/määrätietoinen/itsenäinen
- Mukavuudenhaluinen/laiska/hellyydenkipeä
- Seurallinen/sosiaalinen/sopuisa
- Älykäs/oppivainen/ovela
- Rakastaa lapsia/muita koiria/matkustamista
- Tasapainoinen/rauhallinen/ mietiskelevä/kärsivällinen
- Vahvatahtoinen/jääräpäinen/itsepäinen
- Uskollinen/lojaali
- Lempeä/empaattinen
- Tarkkaavainen/valpas
- Vakava
- Dominoiva/omistushaluinen
- Haukkuherkkä/äänekäs
- Herkkusuu/nirso
- Nöyrä/alistuva
- Herkkä/pehmeä/epävarma
- Pelkoaggressiivinen
- Vahva vahtivietti/reviiritietoinen
- Välinpitämätön/pidättyväinen/passiivinen/ei leikkisä/erakkoluonne
- Aggressiivinen lapsia kohtaan/isompia koiria kohtaan
- Pelokas/arka/ jännittäjä/varautunut/stressiherkkä

- Epäluuloinen uusille paikoille/tilanteille/ihmisille/koirille
- Vaativa/oikukas/valikoiva kuulo
- Kärnsii matkapahoinvoinnista
- Pelkää polkupyöriä/lapsia/isompia koiria/kovia tai yllättäviä ääniä
- Jymäytettävissä/ei kovin fiksu

Koiran elinikään liittyvät kysymykset:

Vastauksien perusteena olevien jo kuolleiden koirien kuolinikä oli 6kk-17 vuotta, keskimääräinen kuolinikä oli noin 9 vuotta. Hiukan alle puolet jo kuolleista koirista elivät kuitenkin kymmenen vuotiaiksi ja osa reippaasti ylikin.

Kuolinsyiksi tai lopettamispäätökseen vaikuttaviksi tekijöiksi vastauksien perusteena oleville koirille ilmoitettiin mm:

- Vanhuus
- Endokardioosi
- Munuaisvika
- Epilepsia
- Kasvain kurkussa/munuaisessa/maksassa
- Trakeakollapsi
- Nivelrikko
- Onnettomuus
- Syöpä
- Aivosairaus
- Sydänvika
- Suolistotulehdus

OLE-objekti

Syyt miksi vastaajat eivät ottaisi uutta yorkshirenterrieriä:

- Sisäsiisteys iso ongelma
- Terveystilanne/sairaudet rodulla
- Liika jalostaminen
- Liian pieni koira
- Koiran kovapäisyys ja muut ongelmat luonteessa

Rekisteröinnit

Vastauksien perusteena olevista koirista 95% (140kpl) oli rekisteröity Suomen tai jonkin muun maan kennelliittoon. 5% (7kpl) ei ollut rekisterissä lainkaan. Suomen Kennelliiton lisäksi muita rekisteröintimaita olivat ruotsi, viro, venäjä, latvia ja liettua.

Millaiseksi vastaajat kokevat elämän yhden tai useamman yorkshirenterrierin kanssa

Suurin osa vastaajista kertoi elämän yorkshirenterrierin kanssa olevan ihanaa, iloista ja antoisaa. Vastaajia viehätti eniten koirien sopeutuvuus eri tilanteisiin, rodun seuralisuus ja se että yorkshirenterrieri ottaa paikkansa perheessä ja on uskollinen. Suurin osa sairaiden koirien omistajista koki elämänsä koiran kanssa sairaudesta huolimatta antoisaksi, vaikkakin haasteelliseksi. Ylipäättänsä vastaajat kokivat, että heidän elämänsä yorkshirenterrierin kanssa on huomattavasti sisältörikkaampaa kuin mitä se olisi ilman yorkshirenterrieriä.